

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő
nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak,
nyilvánter és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.,
»Általános Tudósító«-hirdetési
osztálya Budapest.

Nyilvántér példosra 20 fillér.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

Halottak napjához.

Ki nem tudná, hogy az élet legfontosabb kérdése a halál. Minden egyéb hiúság, boldogság, dicsőség, hírnév, szerelem, gazdagság, politika és mindaz a sok motívum, amely ezen a világon az emberi nemet foglalkoztatja, minő semmiség a halál gondolatához képest!

Minden időben sokat gondolkodtak, mondtak és irtak a halálról. A magam érzése szerint a halálról a legigazabbakat az az aszkéta mondta, aki követelőnek ilyen tanácsot adott:

— Ugy élj mindig, amilyen a halál pillanatában óhajtnád lenni.

Amikor a halottak napján a ködös novemberi éjszakában ezer meg ezer mécses gyullad ki a temetőben, ahová az emberek emlékezni és sirni vonulnak ki, — alig merem végig gondolni, hogy milyen messzire távolodtunk el az egyszerű érzéstől, amint az például a zsolttárolkban, vagy görög tragédiák kórusában elemi erővel lobog.

Tessék megfigyelni, hogy milyen érzeseket és gondolatokat vált ki a modern költőből, íróból, bölcselőből a halál. Mindegyik központja a maga képzeletének és nyitott megbontott sirhaatokban egyaránt saját magát látja. Mikor halottak fölött siránkozik, magamagát sajnálja.

A halottak napján nem azt a helyet keressük föl, ahol kedves halottaink pihennek, hanem a rögtöt, amely alatt egykor jó magunk fogunk pihenni. És nem a lelkesmereti mardosás, nem a magabizallság, nem a javulás vágya viszi ki a modern embert, hanem az a lappangó esztétikai ösztöne, a

mely scenériát keres, hogy az az élővel emlékszedet vagy elégiát mondhasson a maga haláláról. Formátlanul, amugy sejtlemesen, lent a szív tegitokzatosabb mélységében. Tanum rá a modern belletrisztika és művészet.

A halál epikureusai lettünk. Nem arra gondolunk, hogy milyenek szeretnénk halálunk pillanatában lenni, hanem arra, hogy milyennek lássanak akkor benünket mások. Nem véletlenség, hogy manapság a legtöbb öngyilkos tükör előtt bucsúzik el az élettől, ahol, akárcsak valami idgen ember, végigélvezi a maga tragédiáját.

Az emberek érzése és gondolata a halálról minden korral változik, de a halál mindig ugyanaz marad.

Melyik kornak volt igaza? Megtudjuk, ha majd a mi utódaink sirjainkhoz fognak zarándokolni, mint mi, halottak napján elődünk csöndes országába.

Minden emberi nagyságnak végső halára a sir s az a halál megalázza a gyarló embert, megalázza a férgéken alól. Minél közelebb érezzük magunkhoz azt a végső pillanatot, mikor egy hideg kéz letörli arcunkról az élet színét és szívünk dobogását örökre elhallgattatja annál jobban érezzük semmiségünket és részkető lelkünk megtörök a feleletől. Láttatok-e már, hogy az a haldokló egy hogyan tör össze a földi nagyságokat.

Testvéreim. Nincs ember a földön, akiben az a gondolat ilyen vagy olyan alakban már föl nem merült volna. Nincs ember, aki lépődő elméjében valaha már föl nem tette volna e kérdést: Vajjon csakugyan

ö, ökké élek-e, és milyen lesz a titokzatos új világ?!

Igy vezet az embert lelkének kutató ösztlőne a halál titkáinak csarnokaiiba, ahol porladó csontokon tapogatódzunk s csak a hit világossága mellett láthatunk tisztán.

Amily mérvben az élet fáklánya kialakulni készül, oly mértékben gyullad föl és erősödik a hit világa. A haldoklás verejtékétől nedves vánkoslunkra pedig odahajlja mellénk fejét a remény, és mutatja nekünk az eget.

Az életben az ember vakon tapogatózik s korlátolt elméjével csak igazságokat keres, szeretne mindent tudni és semmit sem tud. Még a legnagyobb lángelme is csak a tudás küszöbén tapogat. De mikor megtört szemünket utóljára vetjük az égre, föl-pattanik a titkok pecsétje, s a a gyámlaltalan létek látni kezd.

Végig tekint egy befutott élet silány színterén, ahol a hazugságoknak kölcsönös rongyaival takargattuk lelkünk meztelenségét s e piszkos homályon keresztül törni látja azt a sirokból előtörő világosságot, amely már egy új élet ösvényére veti sugarait.

Ilyenkor a legerősebb ember is megrendül.

A temetőt a halál ünnepe most szinte tavaszi disszel pompáztatja.

A sirokon koszoruk, — haldokló, letépett virágból; a gyászhoz illő különös, nehéz, nyomasztó, elkábító illat árad belőlök, mint a templomi tömjénből.

Kürtött a temető és az emlékezés melege sugárzik végig a halottak országán. A sirok — mind-mind látogatottak; s odalent a hat lábnyi mélységben titkos versengés támad, hogy kihez jönnek többen; kinek

T Á R C A.

Vizió . . .

Gyötrelmes, kínos, lázas éjszakákban
Kerül szemem üdítő álom:
— Kisért a képed.
Előttem állasz, mint egykor régen:
Mosolygó arccal, tavaszi fényben
— Kisért a képed.

Nyugalmas, csöndes, tiszta éjszakákon
Jő-e szemedre üdítő álom?
— Kisért-e a képem?
Látsz-e bolyongni vad, kietlen tájon.
Kisirt szemekkel, búval órcámon?
— Kisért-e képem?

VEKONY PÁL.

A játékbárlang.

— Irtá: Wickeve F. C. —

— Ön csak nem fog elmenni, mielőtt játékeliségeinket látta és ott néhány dollárt hagyott volna, — mondotta a hosszú cipész, ifjúkori bá-

rátom, a kivel néhány nappal megérkezésem után New-Yorkban találkoztam, midőn ebéd után az elegáns Tayler hotelban kávékat ittuk.

— Bizonyára igaza van, ha azt akarja mondani, hogy veszíteni fogok, de én azt hallottam, hogy a nyilvános játék tilos — feleltem neki.

— A titkos játék is — csakhogy a pénzért való játéket épen olyan nehéz megakadályozni, mint a gondolatok játékat, és ha időnkint egy elkeseredett ember feljelentésére szét is rombolnak egy fészket, úgy a madár máshová repül, hogy lerakja tojását.

— Szívesen elmegyek önnel, ha elvezet valamely tisztességes helyre, a hol az ember nincsen kitéve annak, hogy zavarba jöjjön; mert nagyon szeretném megismerni e helyiségeket.

— Erről majd gondoskodom; eléggé ismerem e helyeket, mert egész télen át minden nap illettőleg éjjel megfordultam ott. Elvezetem önt egy nagyon előkelő helyre, a melynek vendégeihez én is tartozom.

— Hogyan, ön? Akkor bizonyára nappal kell halászni, hogy éjjel bevonhassa a hálóját? — kérdeztem csudálkozva.

— Igen, ugy van barátom. Nem követelem, hogy ottan játszóék — csak meg akarom mutatni a farkas tanyáját. — E szavakkal védekezett előttem, nehogy rosszat gondoljak fölére.

Megbeszéltük, hogy este 9 óraker ismét találkozzunk a Taylor hotelban és elváltunk. Ó úgy látszik elment »halászni«, én pedig megnéztem a katonák sátorát a város előtt. Az 1863. évben történt ez, midőn még folyt a háboru a délen lakók ellen.

A meghatározott időben ismerősem megjelent — a mint sejtettem — nem egyedül. Egy kissé részeg fiatal ember jött vele, a ki élénken elbeszélte, hogy őt és ismerősömet délután rábeszéltek, hogy háromszázötven tallérral, a mely öszszegnek fele már megvolt, kifosztják a bankot, a mely a mult szombaton annyi pénzt nyert tőlük.

— Szép fickó vagy, cipész barátom! — gondoltam magamban. Kerítő és a játékbárlang megbizottja, — mi mindennek nem viheti az ember!

Később ismerősöm maga elbeszélte nekem, hogy csak látszólag beszélgette reá magát, hogy a fiatal embert elámítsa és a játéka is csak látszólagos. Minden ujonért őt dollárt kapott és minden játékosért, — annak vesztesége után — két tiz dollárt.

Együtt elmentünk egy külsőleg nagyon elegáns házba a tizenegyedik utcában és felmentünk a lépcsőn. Nem tudtam magamat visszatartani attól, hogy ismerősöm áldozatának oda ne sugjam, hogy vigyázzon nagyon és adja nekem pénzének egy részét.

vannak még hűséges övéi odafent, akik ma virágajándékot hoznak a porladónak.

A temetők ma beszélnek, árulkodnak, dicsekszenek, vádaskodnak.

Ma mindent elmondanak. Ma sok jelentéktelen kicsi sír válik nagy bokréttává; — és sok nagy köemlék válik jelentéktelenné az által, hogy senki sincs, aki törődne vele és felvirágozna.

Ha csak azok volnának így, akik az élet csöndes hétköznapiságában a mező egyforma fűszálaihoz voltak hasonlóak, akkor azt mondhatnók: ime, ezek mellől már mindenki kihalt, aki hozzájuk jó és gyöngéd lehetett; ime, ennek az elhagyott sírhantnak már senkije sincsen az élők között. — De a jeltelenség, a virágtalanság, az elfeledettség, más sírokon is látszik, a melyik iránt nemcsak a közlerokouságnak illenek érdeklődni. Gondoljunk pl. arra a sok hős lelékre, akik nemes nagy eszmékért a nemzet, a haza jogáért, üdvéért vérüket ontották, a csatamezőn életüket fölládozták és a haza különféle helyein közös sírookban elhaltolva nyugszanak!

Sokan vannak így, magokban, elhagyottan, akik pedig valakik voltak az életben.

Aki fél a haláltól, az elveszítette az életet. Akinek nincsen valamije, ami drágább, becsesebb előtte az életénél: annak az élete nem sokat ér. Ők nem féltek, halhatatlanságot szereztek!

Dicsőség nekik! —

Cselkó József.

Közgyűlés

Csáktornya nagyközség képviselő testülete folyó hó 24-én délután Nuzsy Mátyás községi bíró elnöklésével rendkívüli gyűlést tartott, melyen a következő határozatokat hozta:

Elnöklő községi bíró a tárgysorozat megkezdése előtt kegyelettel emlékezett meg a folyó hó 23-án elhalt Deák Józsefről, ki Csáktornya nagyközségnek előkelő polgára a 60-as években községi bíró ezután 19 évig községi pénztárnak, az önk. tüzoltó testületnek állandó pénztárosa volt, kit a sors csapásai vagyonától teljesen megfosztván, utóbi időben a nagyközség és más jótékony intézetek könyörületességéből tartotta fenn magát. A képviselőtestület méltányolva elhunytának a község irányában hosszú éve-

ken át tanusított elismerésre méltó érdemeit, azok jegyzőkönyvi megörökítését és a temetésnek a község szegényalapjából való fedezését elhatározta.

1) A község tulajdonát képező és a csáktornyai 10. sztkjvben 341/a 1. b. 6. községi ingatlanból Leitmann Bálint és neje Kersch Anna csáktornyai lakosoknak eladott 33 □ öl, továbbá Doklea György és neje Jagec Katalinnak eladott 260 □ öl eladását a képviselő testület engedélyezte.

2. Községbíró bejelentette a képviselő testületnek, hogy a 709 sztkjvben 285 hrsz. alatt foglalt Szeivert féle ingatlan aug. 31-én bírói árverésen 5600 koronáért a kórházalapa javára megvásároltatott.

3. A mult 1904. év végével behajtatlan-ná vált községi pótlékok törölni rendelte a közgyűlés.

4. Határozott a fogyasztási adónak a jövő 1906-ik évre leendő megváltása tárgyában és megbizta községi bírót és jegyzőt, hogy az egyezkedési tárgyaláson a bor és hus fogyasztásáért az államkincstárnak évi 26010 kor. ajánljon föl.

5. Községi bíró bejelentette a közgyűlésnek, hogy a ssáktornyai 10 sztkjvben 17 hrsz. 1 népsorsz. ház és teleknek nyilvános árverés útján leendő eladása törvényhatóságilag jóváhagyatott, minél fogva árverési határidejűl f. évi november 27-ik napjának d. u. 3 órája tüzetelt ki.

6. A magyar földhitelezési záloglevél kisorsoltatván, az azután fizetett beváltási díjat a közgyűlés 6% os kamatozással gyümölcsöztetni rendelte olyképen, hogy a kamatból 90 kor. az eddigi módon és mennyiségben a kisdodvodának fizetessék, a maradék pedig a tőkéhez csatoltassék.

7. Stingl István által a községi ingatlanból kért 200 □ öl eladásának határozat hozatalára a legközelebbi közgyűlést tüzi ki.

8. Kovács István csáktornyai lakosnak 20 K. 29 f. községi pótlék törlesztését rendelte el.

9. A helybeli katonai laktanyában a legutóbbi szelvihar következtében kitört ablaküvegeknek a község költségén leendő pótlását megtagadta.

10. Holmann György községi szegény részére havi 14 kor. segélyt szavazott meg a községi szegényalap terhére.

11. Fejtek Antal aranyművesnek a község kötelekébe való fölvetel nélkül a települési engedélyt megadja.

12. Kerznár Antal cipésznek és Stankó András cipésznek a települést a község kötelekébe való felvétellel engedélyezte.

13. Laufer Ferenc csáktornyai lakosnak úgy szintén Laufer Teréznek, valamint Jak-sics János és leányának a csáktornyai illetőségét megtagadta.

14. Szafner András vasuti ör csáktornyai illetőségét elismerte.

15. Megállapította az 1905. évi pótdó alapot a törvényen kívüli állapotra való tekintettel.

16. A községi rendőrbiztos lakbérét és a községi kocsis fizetését módosította.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A tél.** Bizony benne vagyunk a tél kellő közepében. Erdő-mező fehér s a föld csont keményre fagyott. Mikor csütörtökön reggel nagy pelyhekben kezdett hullani a hó, meglepődünk a korai tél beköszöntésének, de azt nem gondoltuk, hogy marandó is lesz a hó. Csütörtökön esett egész nap s ha közben nem olvadott volna felméteres hó volna ma. Így is elegendő megmaradt. A nagymennyiségben esett hó a még lombos fákra esvén ezek ágait tördelte le. A főutcán, zalajvári utcán, Deák utcán s másutt, a hol különösen akáczfák vannak uincis fa, mely épen maradt volna. A mikor a sorokat írjuk, szombaton reggelre csont keményre fagyott a föld s reggelre télvirágosak lettek az ablakok. Ilyen korai tartós hó vidékünkön 26 évvel ezelőtt 1879-ben volt, mikor Teréznapján éjjel egy fél méteres hó esett s meg is maradt.

— **Halálozások.** Deák József csáktornyai polgár folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor végelgyengülés következtében 84 éves korában meghalt. A megboldogult csáktornyai társadalmának egyik legismertebb és közbecsülésnek örvendett polgára volt, kinek a mult század közepén a legvirágzóbb és legnagyobb vaskereskedése volt Csáktornyan. A hatvanas években éveken keresztül Csáktornya község bírása, később mintegy 2 évtizeden át a község pénztárosa dolgozott Csáktornya felvirágoztatásán mindig közmegelegedésre. A csáktornyai önkéntes tüzoltó egyesületnek is pénztárosa volt, míg csak dolgozni tudott. Temetése 23-án délután 3 órakor volt Csáktornya társadalmának óriási részvéte mellett. Megjelentek a

— Csak 165 dolláron van már és ha már nem nyerek, mindegy, hogy ön kapja-e vagy ők ismerősöm kopogott — egy ember kidugja gyapjas fejét és a jelszót kérdezi, amelyet ismerősöm odasug:

Yankee Doodle came totwon.
Én az arcába nevettem. Erre kinyit a két-szárnyu ajtó és belépünk egy csarnokba; cipésem ismét kopog, mint egy szabadkőműves és ismét megjelenik egy gyapjas hajú ember. Itt is el kell mondani valami jelszót és azután belépünk a fényesen kivilágított, elegánsan berendezett termekbe.

A feketebőrű ajtónálló azt kérdezte tőlünk, hogy szolgálhat-e valamivel.

— Hozzon nekünk bort és piskótát — parancsolgatott ismerősöm, a ki meglegedetten leg-újabb hős'ettével visszadől a karosszékre. Kiserőm kissé elfogult volt eleinte, de a jó bor, melyet a kristályszerű kanecókban hoztak, csakhamar felvidított és midőn a szomszéd szobából, a hol úgy látszik, csak kicsiben játszottak, néhány ur jött, ki, kik az előtt csak nézték a játékot és most vele a politikáról és háborúról kezdtek beszélgetni, teljesen nyugodt lett.

Kivittünk csak négyen jötték még párosan a játéktérre, amiből következtettem, hogy ezek egyike a kerítő, a másik a kismellő áldozat, mert

itt is, — amint észrevettem — csak az új és pénzes játékosnak van keletje.

Eddig csak néhányan maguk között játszottak az oldalszobában, de most, midőn a bankadó belépett a nagy terembe, megkezdődött a rendes játék. Ez embernek tekintete nagyon élénk volt és mégis olyan édesen, nyájasan tudott mosolyogni, hogy egy macskához hasonlítottam, a mely behuzza karrait és addig játszik az egérrel, amíg ez csak él. Barnás arcáról és fekete bajuszáról látni lehetett, hogy délen született.

— Kérjük uraim? Azt hiszem mindnyájan barátok vagyunk, mondta a körülötte állókban, kik beleegyezésüknek nyomogással adtak kifejezést.

Elvették a kártyákat és az asztalra terítették a viaszkos vásznat, a melyen egy templom képe volt. A bankadó kinyitotta a csomag kártyát és megkeverte s miután az utolsó kártyát megmutatta a játékosnak, betette egy nyitott bádogszelencébe.

Ekkor egy gomb megnyomásával elemelte a kártyákat úgy, hogy a nyers kártya benne maradt. A játékosok egy része egy kerettel foglalkozott, amelyben tizenhárom drót volt négy gombbal. Ezzel ellenőrizték a játékot. — Ezek a hivatasos játékosok, — az elővigyázatos öregek, kik vagy látszólagosan, vagy azért játszanak, hogy még néhány dollár napi díjat nyerjenek. A játékosok kö-

zül senki sem beszél többet, mint a mennyi szükséges; — e játéknál nem szabad zajt csapni, a kártyákat is nem nevezik meg, csak mutogatják.

Csak öt dolláron volt, a melyet csakhamar elvesztettem és megfigyeltem a csoportot. Ismerősöm csak látszólag, — de szenvedélyesen játszott, hogy az ujoncot, a kit a bor is egy kissé felhevített, feltűzelle. Az ujonc nyert és ettől bátorságot kapott s mindinkább nagyobb összegeket rakott. A kis összegeket megnyerte, a nagyokat elvesztette. Hiába kértem tőle pénzének egy részét, el volt szánva, hogy vagy győz, vagy meghal.

— Lehet veszteség kártyákra is játszani — mondotta a játékosok egyike. — Ilyenkor az ember tétjét nagyobbítja bizonyos összeggel.

Az ujonc elkezdett veszteség kártyákra játszani és ismét nyert. Így tartott ez órá hosszáig, a mikor szerencsésen megszabadult pénzétől.

Dühösen, elcsigázva elkezdett kiabálni, visszakeré a pénzt és azzal fenyegetett, hogy feljelenti őket.

— Mr. Shoemaker, vigye haza barátját — mondotta higgadtan a sárgás arcból — ember.

— Nem engedem, hogy kidobjanak! — kiáltott az ujonc; cipész ismerősöm hiába akarta megnyugtítani, egy ütés az arcába volt a felelet reá. A ki hozzá közeledett, ugyanily fogadtatásban

temetésen: a községi előljáróság és képviselő testület, az önk. tűzoltóság az elhunytak ismerősei, jóbarátai és a közönség nagyszámmal.

Horváth Géza perlaki adóellenőr hosszú szenvedés után 42 éves korában Köszegen elhunyt.

— **Áthelyezés.** Kovacsics Istvánné muraszentmártoni póstamester nő hasonló minőségben Kóhalomra (Sopron megye) helyeztetett át.

— **A jövő héten kedden lesz a szerda Csáktornyan.** Így hirdette ezt ki a város dobosa a múlt heti szerdai hetivásáron, figyelemzve úgy az eladót, mint a vevőközönséget arra, hogy a jövő héten Mindenszentek napjára való tekintettel kedden tartatik meg a rendes hetivásár.

— **Nyilvános köszönet.** Az újévi, engesztelő-napi és sátoros ünnepei istentiszteleteken a következő urak voltak szívesek a csáktornyai izr. négyzet javára adakozni:

Benedikt Ede 50 K.; Scheffer Rezső 25 K.; Kohn Hermann, Kovács Lipót dr., Wollák Rezső 20—20 K.; Hirschmann Leó 15 K.; Bayer Gyula (Zalaujvár), Gráner Mór, Hochsinger Sándor, Löbl Rezső, Löwenstein Albert (Bartolovec), Mayer Hermann, Mózes Bernát, Neufeld Lajos (Bottornya), Schwarz Albert dr., Strausz Miksa, Strausz Sándor, Weisz Sándor, Wolf Béla dr. 10—10 K.; Bachrach Győző. Csakathurner Salamon, Charmatz Jónás, Herzer Izsó, Pulay Henrik, Schönfeld Salamon (Fridau), Schönfeld Sándor, Weiszfeld Ignác (Muracsány) 5—5 K.; Fridrich Zsigmond (Polstrau), Hirschmann Henrik, Schwarz Lajos dr. 4—4 K.; Deutsch Salamon, Löbl Mór, Löwenstein Samu, 3—3 K.; Bayer Samu, Hoffmann Ignác, Kreutz Lipót, Mandlbaum Simon (Ligetfalva), Schwarz Jakab rabbi 2—2 K.; Heinrich Mór Albert, Katz Lipót, Lustgarten J., Schmied Henrik, Winter Sándor 1—1 K. Összesen: 356 K.

A szíves adakozóknak az egyet hálás köszönetét nyilvánítja — Wollák Rezsőné, elnök.

— **A csáktornyai m. kir. áll. tanítóképző intézet »Ifjúsági Önképzőkör«** e folyó hó 22-én tartotta alakuló gyűlését. A gyűlést a Hymnus eléneklése vezette be. Kopstein Lipót IV éves növ. előjáró beszéde után Tömör Boldizsár elnök-tanárról szép beszédben ismertette az önképzőkör célját s

részesült. Ekkor a fekete ajtónál is átkarolta. Most már nem segített a szidás, sóhajlás, el kellett távolítani, mert már veszélyessé kezdett válni. Bárhogyan erőlködött ellene, a szájába hortöntöttek, a melyben — miként később kiderült — narkotin volt. Körülbelül két óra volt, mikor lehozták a lépcsőn. Egész testem remegett, cipész ismerősöm pedig fehér volt, mint a kréta. A hátsó lépcsőn vitték le és a 13-ik utcában letették egy sarokra, de előbb kivették még a szájából a kendőt. Ajultan ott fektet a sarokban.

Nem tudtam egy szót sem beszélni, annyira elfogott a dűk, de nem tehettem ellenük semmit sem. Amikor letehett, a milyen gyorsan csök lehetett, távoztam és a benne egy rendőrnök megmondta, hogy a 13-ik utcában látszólag élettelenül fekszik egy ember. Nem akartam velük menni, de az előhívott rendőrök kényszerítették rá, hogy mutassam meg nekik, hol fekszik ez ember.

Ott fektet még. Nem ismertem és nem is akartam ismerni; elvitték a legközelebbi rendőr állomásra, én pedig hazasiettem, de egész éjszaka nem hunytam be szememet. Másnap talákoztam a rendőrrel, és legnagyobb csodálatomra halottam, hogy az ujonc játékos kialudta részességét és nem is tudta, mi történt vele.

Cipész ismerősömet azóta nem láttam, mert kerültem a helyeket, a hová ő járt.

buzdította a tagokat a munkásságra. Ezek után a tisztviselőket választották meg a következőkben: Titkár, Baksa Lajos IV; segédtitkár, Susmel Ede IV; főjegyző, Lázár József IV; segédjegyző, Gyarmaty Kálmán II; főkönyvtáros, Horváth Dezső IV; segédkönyvtáros, Kámán István III; pénztáros, Plánder János IV; ellenőr, Szilágyi István IV; 10 tagú bírálóbizottságot. Ezután Baksa Lajos IV éves növ. adta elő Makai Emil »Műkedvelők« c. prólogját. Az alakuló gyűlés a »Szózat« eléneklésével végződött.

— **Hangverseny.** Mint értesülünk, a »Magántisztviselők Országos Szövetsége« csáktornyai bizottsága december folyamán nagyszabású hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez, melyre az előkészületek már nagyban folynak. E hangversenyre több fővárosi elsőrangú művész megígérte közreműködését, s így e fiatal egyesület oly élvezetes estélyt fog szervezni, a melyben Csáktornyan ritkán lehet részünk.

— **Meghívó.** A »Csáktornyai Jótékony-célú Keresztény Négyzet« a f. hó 22-én a tagoknak gyér számban való megjelenése miatt elmarad választmányi ülését ma 29-én, délután 3 órakor tartja meg az elemi iskola tanácskozási termében a már közölt tárgysorozattal. Ismételtlen kérjük a tisztelt választmányi tagokat, szíveskedjenek a sorra kerülő tárgyak fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban megjelenni. Az elnökség.

— **November havi esküdtek Muraközéből.** A nagykanizsai kir. törvényszék november havi esküdszéki ülészakára a folyó hó 21-én tartott tanácsülésen történt kisorsolás alkalmával Muraközéből a következők soroltattak ki: Antonovics József, Székely Vilmos, Stefaics Miksa Csáktornyáról; báró Knezevics Viktor Stridórol; Kovács János Domasinecrol; Löke Lajos Domboruról; Ruzsics Antal Légradról; Virághi Antal Vulláriáról és Kákosi László Jursevecrol.

— **Ujjonozási munkálatok megkezdése.** Zalavámegye alispánja 1905 október hó 4-én 1885/ni. 905. sz. a. kelt rendeletével akkép intézkedett, hogy miután a törvényen kívüli állapot megszüntével valószínűleg legelső sorban az ujonc jutalék fog megszavaztatni, melynek megtörténtével az ujonozás fogantatását is elrendelik, nehogy fennakadás történjen, utasítja az illetékes hatóságokat, hogy az 1906. évi ujonozási előmunkálatokat a végrehajtási utasítás értelmében teljesítsék. Azok az ifjak tehát, akik a jövő évben ujonozás alá kerülnek, kötelesek illetékes előjáróságuknál összeírás végett szóval vagy írásban jelentkezni, a mely jelentkezésről a községi előljáróságok elismervényt tartoznak adni.

— **Külföldi kereskedők.** nagyrészt Magyarországot tekintik értékes készítményeik fogyasztási piacának, ezért árasztják el az országot körlevelekkel, nyomtatványokkal, hirdetésekkel, melyekben különféle állítások révén és hangzatos szavakkal akarnak vevőközönséget toborozni. Akinek csuz vagy községve van, az ügyet se vessen ilyesmire, hanem használja a Zoltán-féle kenőcsöt, melyről az orvosilag legelőbbjei a magaslatias hangján nyilatkoznak s a betegek nagy eredményel használják bajuk tökéletes gyógyítására. Üvege 2 kor. Zoltán gyógytárában Budapest, V., Szabadságtér.

— **Hamis 50 koronások.** Az utóbbi időben az ország különböző vidékeken hamisított 50 koronás bankjegyek vannak forgalomban. Ezeknek biztosabb felismerhetése végett a pénzügyminiszter a hamisítványok ismertető jeleit a következőkben közli:

I. A bankjegy német oldalának bal részén a saroknévszög és a női alak feje

között koralaku diszitmény van. Ez a valódi bankjegy a névszöveget érinti, míg a hamisítványon a névszövegetől hézag választja el és ott az átmenő szalagsáv ábrája látható.

II. A hamisítványoknál különösen a női alakok megváltoztatott arckifejezése tűnik fel; a könyvet tartó alak szemei kicsinyek és álmosak, szája pedig ferde.

III. A magyar szöveg a hamisítványoknál »törvényes ercpenzt« helyett e szavakat »torvényes ercpenzt« és »főtanácsos« helyett »főtanácsos« tartalmazza.

IV. A magyar oldalnak alsó szélén jobb és bal felől álló »50« szám nullája a hamisítványnál sokkal kisebb, de vastagabb és feltűnően ferde áll.

— **Egészséges, olcsó, szép szőlőt csak az kap,** a ki oltványait Vityé Miklós oltványtelepétől Szerb-Csanádon, Torontál-megye, szerzi be, ki faj- és árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

— **Első mise.** Horváth Imre tótfalusi földmives Miksa nevű fia folyó hó 22-én tartotta első miséjét Baján az ottani szentferenczendűek templomában.

— **Késelés.** Horváth János és Neznanovics Remus zalaujvári lakosok múlt vasárnap délután több társukkal együtt Budapestre akartak utazni a rendes munkásvonattal déli vasuti munkásnak. Hogy — hogy nem történt, de Horváth és Neznanovics lekésték a vonatról, és Csáktornyáról vissza mentek Zalaujvárra. Horváthnak a lakásán a két lekéselt munkás összeszólalkozott azon, hogy melyik az oka a lekésésnek. Neznanovics Horváthot okozta s e fölötti mérgében bicskáját kivette a zsebéből, és Horváthot alaposan oldalba szúrta.

— **A szerelem sületet verem.** Pocik Mária sopronmegyei születésű cselédeány Sopronban megismerkedett Jaklin Dóra csáktornyai asszonynak Sopronban levő katona fiával, mely ismeretség nem is maradt következmény nélkül. A leány Paliban lakó szüleihez nem mert menni, hanem kedvese unszolására Csáktornyára jött a legény anyjához, de itt sem fogadták valami szívesen. Szállást adtak neki, de enni nem. Mikor már kifogyott csekélyke pénzéből, másképen nem tudván szerezni, hát az ugyanazon házban lakó Rajk Mária pénzéből vett el 16 koronát. Mikor ezt a károsult észrevette, erőszakkal vette vissza a leánytól a pénzt, ki pedig azt állította, hogy az a pénz az övé, sőt ily értelemben fel is jelentette Rajk Mariát a csendőrségen. A csendőrség azután kiderítette, hogy a pénz csakugyan Rajk Mariáé volt s a szegény leány csak azért jelentette fel az esetet a csendőrségen, hogy a tolvajlás gyanúját magáról elterelje. Így azután a szerencsétlen leánynak a maga baja mellett, még a bírósággal is meggyűlt a dolga.

— **Lopás.** Ktalec Antal bottornyai lakosról Augusztics Vincéné egy fél hektoliter babot és több apró tárgyat ellopott.

— **A szolgáló.** Véghy Mária muravidi születésű cselédeány Bayer Gyula zalaujvári szatócsnál volt szolgálatban e hó 19-ig, mikor a szolgálatból megszökött. Mikor rájöttek a cseléd szökésére, észrevették, hogy a megszökött cseléd egy kis emléket, 2 drb. aranygyűrűt és mintegy 60 korona értékű ruhaneműt is vitt magával. Még eddig nem tudják, merre vette útját.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičud zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Ježefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fi

Obznane se poleg pogodbe i fa.l računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Domaće rukotvorstvo u Turčišću.

Vnogo i mnogo krat smo već pisali mi od domaće rukotvorstva, ili od domaće meštrije. Svaku zimu smo dosta opominjali naše gazde, da bez toga, kaj bi lenjarili ili po krčmah se stepali, naj se sa domaćom meštrijom baviju. Ne velimo mi, da su naši gazdi pijanci ili leni potepuhi, to Bog začuvaj, ali recite mi, ako čovek nezna kaj delati, onda ili spi ili pak u krčmu ide. Ako bi domaću meštriju znal, onda bi se sa tem bavil i negda—negda nekoj grošek zaslužil.

Sada je svakomu prilika, koj se hoće navčiti domaću meštriju, da se nju navči. Pak i poleg toga si i nekaj more zaslužiti. Sigurno zato velim, da se navči, jer zubače, rasuhe, korpe i t. d. delati je ne velika coprija, je ne Bog zna kaj, pak zato i on koj nezna se na hitroma vputi tam. Ali znamo da nega u Medjimurju niti jednoga, koj bamer nekaj nebi razmel k ovoj stvari, pak zato mu preporučimo spodnji poziv gosp. gospodarstvenog profesora, naj ga pazljivo prečita.

Opet nam je tu oblačna, meglasta jesen. Za malo vreme bude došla i tvrda zima. Gazda se trsi, da svrši sve posle na polju i da dene počivat sve one sredstva koje su mu u dugim deli tulikoput bile u rukah.

Ali pitam vas, jeli more on čovek i u

zimi počivati, koj je deli vučen? Jeli sa »v križ rukami« gledi sunce? Sigurno da ne! Marljiv delavni gazda si navek išće i najde takovo delo, sa kojim si pretira »dugčas« u dugih zimskih danah i trsi se da mu i zimski dani doneseju nekoji grošek za — strošek.

Marljiv gazda počivanje narave na to pohasnuje, da svoja delavna sredstva, masine u red postavi, popravi, da dođuće protulete sve u redu najde.

Ili morti u sparnoj, hude duhe krčmi sprejava dneve celi dan?

Ne, to ja neverujem, nemislim i nečem govoriti od Medjimurovc.

Sa tom prilikom na to pohasnujem mesto ovih novina, da pozovem naših gazdov pazljivost na on način, kak je moći zimu hasnovito spredovati, kak si moremo i u zimi priskrbeti nekoj groš i nemoramo bantuvati ono, kaj smo si u letu priskrbeli.

Sigurnu službu ima on, koj u Turčišću u domaće meštrije verkštetu išće delo. Najme tu je sa pomoćjom ministra poljodeljskih poslova stalni domaće meštrije verkštet postavljen. Voditeljstvo ovoga verkšteta rado prime koga gud u delu, ili poljeg njegovoga znanja mu i na den plaću daje.

Koj dakle sigurnu službu hoće imati u zimi, naj se javi pri voditelju verkšteta, pri Máté Fer ncu.

Jako prosim poštuovane gosp. notariuše, da naj pozoveju puka na pazljivost prama tomu i naj se trsiju gledati, da se čim više

njih naj javi, da tak i siromaški medjimurški puk k nekojemu grošku dojde u — zimi.

Szenteh Dezső,
gospodarstvenil professor.

Politički pregled.

Iz nova nazad imenuvani ministerium se jako trsi da u vladanju prečke ne bude imel. Četiri nove nadžupane je dal imenuvati i prazne mesta se sve trsi napuniti.

Dok se vlada, tak trsi urediti, zatoga i leve stranke poslujeju po celim orsagu. U blizini je vezda ne zdavnja bilo u dveh mestah levih strankah pučko—spraviše i to u Szombathelyu i u Kőszegu. Veliju leve stranke, kak to jedne novine pišeju, da vlada nemre nikaj novoga donesti, leve stranke su to sve zahtevale negda još, dok su oni koji je sada doneseju proti tomu bili.

Kak iz Nagyvárada javiju, Tisza István groj ne bude podpomagal Fehérváry-ovu stranku, nego bude na levu stran išel.

Dobra herbija.

Kad sam znal čitati, da nešči herba velike miljune i velike imetke, tojest marofe u varasih pak velike grade, to je za istnu dobra herbija — ali ako premisimo takova herbija je samo za one ljudi, koji su

Z A B A V A.

Verklec.

Nuz zivi plot, koj je dielil sienokošu od Vraticevog dvorca, vlekcl se je jedan muzik s sa verklecom na plečih prama dvorcu. To je bil starac dugom siedom bradom, ali mu je na lice bilo videti, da je u svojoj mladosti moral liep čoviek biti. Dakako, sada je bil pognut a oprava zanemarena. Tak već jesu starci.

Zadnji ostatak njegovih boljih vremena, činilo se je, da je još verklec, koj je bil posve u redu — novi.

Muzikaš je dosel do kraja plota te se je obrnuł prama dvorcu, gde je kanil svojom igrom, koj krajcar zaslužiti, ali dietinji glas mu od vuličnih vratih već dovikne: »Simo vas nije treba!»

»A zakaj ne?« — zapita muzikaš.

»Japek i mama nisu doma« — odgovori dečak — a stara mama, ona copernica je na pol gluha, pak nebi ipak nikaj od muzike imala.»

»Kaj?« — veli muzikaš — »pak kaj

ti tvojoj staroj majki takove naslove daješ?»

»Pak zakaj ne?« — odgovori mali dečak — »da bi vi čuli kakove joj stoprv naslove japek i mama davaju: Stari satan, stara crknjenka krehuntliva joj vele, pak ako onda nikaj neće čuti, ju vritnu nogom, a ako niti na to ništ neveli, hite joj repu, mrkvu ili krumpira u glavu, evo ovak!»

Dečak nije bil nespretan u pogadjanju jer poslie zadnjih riečih zamahne i u r. ki već prije držecu repu hiti proti glavi verklečara tak dobro da mu je siromaku njegov stari škrljak odletel daleko u travu.

Zlobno se smiešeci dečak na to odskace nutar u sienokošu. Muzikaš se prigne za svojim škrljakom, a onda kroz velika ulična vrata stupi u dvorac i njegov verklec prične igrati žalostnu ariju:

Pol noći je, misli spat nemogu,

Slavulj plače na oknu sried vuze.

U srdcu mi budi žalost mnogu

A na oči mami gorke suze.

Pri komenu u kući je sedela osamdeset godišnja stara majka te je škrikala. Prošle godine je mogla još presti, ali svrž za svržjom pada iz truloga stabla: presti više

nije mogla. Vrieme svakomu čovieku na lice napiše njegovu poviest: sad više sad manje. Ovde je čvrsto i jasno napisalo: puno križa puno suzeš i nevolje ali i puno ufanja u Boga.

Starici naproti je sedela devetnajst godišnja dievojka sa švelom u ruki, koja je svaki čas svoj pun ljubavi pogled u staricu upirala, kak da joj je kćerka. Ali je bila stranjsko diete bez otca i matere, koja je već od dviuh godinah na dvorcu služila. A sada je dievočin pogled postal zmeten, kak da je u nepriliki, jer starica se je na jedan krat na svojem sedalu izpravila te su se u njezinih mutnih očih zasvietile dvie svetle suze, koje su niz robavo lice dole pale.

»Trezika« — veli starica — »kakova je to aria? Meni pri poslušanju iste silom dohadaju suze. To je pjesma, koju mi je moj sin uvijek pieval poslie smrti otca. Bili mogla ti toga muzikaša nuter u kuću pozvati?»

Dievojka ga pozove i on dojde svojim verklecom u hodnik, gde još jedan krat odigra tu ariu, a onda još jedankrat i još jedan krat i baš mu je Trezika na odredbu stare majke pružila nieki novac i komad kruha sputrom, kad se naglo vrata hodnika

vučeni tojest školani, zato gospoda takova neobnovevaju, koji tak dobru herbiju imaju. Muž ima proti gosponu samo jednu šaku zemlje, pak prosim vas već obnoveva, niti a tom šakom zemlje nezna si sam ravnati niti med svoju dečicu razdeliti poleg svetske i božje zapovedi, kaj ga nebi sram bilo pred Bogom i pred ljudmi. To šaku zemlje dade jednomu a ostaljoj deci kak tak, negda još tomu prodavno pismo daje, a vu to pismo herbi se podpišeju, kak da bi slepi bili. Ali prosim vas dragi čitateľji! jeli more sin od svog oca prez peněz kupiti imetka.

Čudno je to, da otec svoji deci trži imetka. Istina je, bolje je prodati nego pak kakovo drugo pismo napraviti, kajti drugo pismo bi herbi potrla a prodavno pak je malo tezi potreti.

Takovi starci bogme pod stare dane pokazeju svoju dobru pamet, koja njim je vu kolena vušla napraviju svojoj deci žalost i tugu, — napraviju si stroške, koje nebi morali imati, to je fina herbija! Vidite dragi čitateľji, ja poznam nezakonske ljudi, koji su dobri gospodari, pak kaj takvoja nenapraviju, nego glediju za svoju decu, da budu jednaka i svojim roditeljem zahvalna, a kak pak budemo mi zahvalni — koji smo tak izvrženi?

Priposlal: **Sz. M.**
iz Derzsimorec

Kaj je novoga!

— *Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Anarkišti vu magjarskem orsagu.

Nutarnih poslov minister dal je na znanje varmegjah poglavarstvu, da iz nemške krajine vezea ni davna Reiser Karofy i Siki Emil anerkiste su van pretirali. Reiser

je rudar, 1867 leta se narodil vu pemskej orsagu vu Vranov lasi, mustaci i braea mu je crnomanjasta i šest zubih mu taliju. Govori nemški i pemski. Siki Emil je takaj rudar i ljeta 1875 se naroeil češkoga orsaga vu Klandnobi. Lasi, mustaci su crnomanjasti, obraz dugovački zube ima zdrave. Govori nemškoga i pemsčkoga jezika. Ovi dva anarkišti su vu Magjarsčkoga orsaga krajino odputovali. Dobro se bude čuvati od njih.

Streili je na svojej stražamštra.

Iz Štajera javiju, da tamošni predpuščenoga praha magazinom na straži stojeći soldat, ove noći stražu pregledavajućega na svojej stražmštra je streilil koj nije odgovoril odmah na pitano reč stoj! gdo jesi! Kugla je stražmštra njegovu golenicu zdrobila. Proti soldatu su izragu podigli.

Vslikak hotel je vumreti.

Ove dneve iz Zombora prama Szabadki idućeg brzovlaka putnika strašnomu pojavu bili su svedoki. Kad je vlak iz Pacsér kolodvora bil otišel, jeden do vezda nepoznati po gospodski van zgledeći gospon odperl je kolah vrata i iz brzovlaka skočil je doli na namet. Nepoznanomu životu sitomu međutim ni se pripetilo nikaj. Jedno malo se omamil, nego samo na hitroma se gore stal i pkehob je videl, da se vu ni nikaj pripetilo na prvo vzeme svojej penecila i jeden za drugim šestkrat vu svoj šinjak i glavu je vpičil. Na vsakojački način vumreti hotećega samoubojnika pri stražarski hizi služeći stražar je preprečil njemu vu tom da si do kraja uništi svoje življenje.

Smrt vu zdenecu.

Vu Margitta občini ove dneve vjutro je negdo iz občinskoga zdenca vodu si je hotel za grabiti. Ves prestrašeni spazi, da vu zdenecu jedne ženske mrtvo telo biva. Vu ovim hipu na občinske hiže beži, odkud poglavarstvo i žandari pojavili se jesu na lice mestu i mrtvo telo su van potegli iz zdenca. Poglavarstva njihovi ljudi su bili ustanovili, oa vu zdenecu vtoplena ženska je Szerdahelyi Jožefa rodjena Szilágyi Eszter

61 lještojna žena, koja prek včera od večera izniknula je iz doma. Izprvine su tak mislili, da je samoubojnicom postala, nego kasnije se zeznalo, da nesrećna žena po nesreći se vtopila vu vodu. Prek včera večer najmre poleg redovite svoje navade iz svojim vrčom na zdenec se po vodu odpravila. Kad je vre za grabila vrča se na zdenčne obsice na slonila i nuter je gledala vu vodu. Od vnogo deždja na skliskih deskah se po skliznula i s glavom dole je opala vu zdenec. Onud hodeći dečki su čuli da negdo za pomoć kriči nego pkehodob nisu videli nikaj, nit ni si jesu mislili, da nesrećno obhodeća stara ženska iz zdenca za pomoć prosi.

Kradljivost vu cirkvi.

Albertirsaisko žandarstvo javilo je na budapeštansko kapitanstvo, da iz albertirsaiske rim. kath. cirkve vkrali jesu jednoga po zlaćenoga do 110 koruna vrednoga keljha. Cirkvenoga tolvaja sada išče redarstvo

Samoubojstvo.

Vu Margitti Sz. Borsi Imre dobrostojećega bogyosloiskoga mužčkoga gospodara na njegove lastovite hiže hodniku obešenoga mrtvoga našli jesu. Pkehodob na njegovem telu izvanski ranah znamenja se videla jesu žandarstvo otajstveno samoubojnost je na nagyvaradijski fiskaliat bilo javilo. Nizalovski Endre iztražni sudec i Fisch Aron dr. pravdenoga stola vraćitelj na lice mesta su odputovali i paranje su svršili. poleg kojega ustanovili jesu, da nesrećnoga človeka su prvije vmčrili i onda su ga bili obesili. Za činiteljom sada jako zavezavaju

Venčanje.

Sömen Gyözö moöriske polgarske škole profesor tekućeg meseca obdržaval je svoje venčanje sa Fischer Pepika gospodićinom, Fischer Andraša čakovečkih polgarskih školah professoru čerkom vu Čakovcu. Na svajnim venčanju, koje vu fračcisčkanski crkvi po podne ob 5 vuri se obdržavalo, vu velikem broju občinstvo bilo je nazočno.

Vu Muri se vtopil.

Tekućeg meseca 11 dneva večer 6 vu

otvore i nutar stupi sav žereći od srditosti gazda, ili bolje zakupnik iliti arendator dvorca. »Da mi se odmah nosite izpred oči!» — zakriči na verklečara — »jer vas drugač skup svašim ormarom odmah k vašoj muziki naučim i plesati. A ti stari šatan» hotel je staricu napasti, ali već nije bilo potrebno, jer je ona već poduprta na Trezikiu ruku odšepesala u svoju komoricu. Mužikaš je međjutim ostavil tu negostoljubivu kuću te su se vani od drugih dvorov čuli glasovi njegovog muzikalnog ormara, koj je samo igral onu staru:

Pol noći je, misl spat nemogu
Slavulj plače na oknu sried vuze...

Taj tmurni dan bi staroj bil još tmurniji večer donesel, da u Vratič-dvorcu nije bilo sve uzrujano. Za dva dana najme je imal »amerikanac» dojtji, — strašno bogati amerikanski trgovac iz Cincinnati. Dvorac Vratič bude opet svog gospodara videl, stare majkica jedinoga sina Petra Vratiča, koj će dojtji iz amerike, da posietli svoju dragu mamicu i dalešnjeg svog rodjaka Bermanca, koj je dvorca imal u zakupu jedin tum obvezom, da Petrovu mater liepo i u pošte-nju na dvorcu drži, hrani i dvori. I ovak

se Bermanci nisu ufali staru Vratičku u večer i drugi dan grubjanštinami traktirati već su voljkeši postajali čim je vrieme amerikancovog dolazka bliže dohadjalo. — Konačno je i taj dan osvanul.

Već rano u jutro toga dana stal je Bermanec sa svojom ženom i svojim malim umietnikom u pogadjanju repom vani iz dvora kraj živog plota. »Sada žena pazi!» — prišaptne si ženi — »prvič, moramo gledati da se neoženi; drugoč, mora našega ovde dečka herbom svojej imetka načiniti i — tretjič, mora videti da mi njegovu mater na rukah nosimo!» — Dečec, koj je polag stal, kimal je k svakoj rieči glavom, akoprem njemu nije nitko ništ govoril, ali on je sve razmel kak i njegovi stari — »pam tvo dietel!»

Dobro da je ciela stvar bila u tak kratkom vriemenu dogovorena, jer euo sa brezuljka se već praši, a dva sivci grabe pred a kočiju vleču za sobom, kakove do onda još u tom selu nije bilo i na jedan krat stanu pred dvorcem a iz kočije izide jedan otmieni gospodin. On nalozi odmah svomu sugi, da njegove stvari spremi u kuću, zrukuje se u kratko sa Bermančevimi i otide u kuću. Starica, koju je Trezika vodila, doj-

de mu nekoliko koračajah naproti, nastoni od veselja svoju glavu na sinova prsa, koj ju čvrstom rukom ljubezno objeme i u kuću dopelja.

Pri stolu je naravski, stara mati gore sedela. Amerikanac je malo govoril, jer je bil od putovanja trudan, pak onda je amerikanci puno nebrblaju, samo govore ono, ka je potrebno. — »A jeli je moja draga mamica tuj med vami bila sretna?» — zapita — »Jeli si je zelela kad i kad čašicu dobrog vinca? — Jeli, valjda je taj mali dečec bil ljubimac stare majkice? Sigurno je bil najviše okolo nje, jeli?»

Poslie jela, koje je na kratko trajalo, pozove amerikanac sve u jednu sobu, kam je sluga njegove stvari nanosil, te pričme dare dieliti, koje je za svakoga iz Amerike dopelal. Najprije je dobil mali nevaljac svoje drvene soldate, s kojimi je odmah van odbježal se igrat. — Briga njega za staricu ili za japu i mamu, svoj dar nikomu nije veselo kazal. —

Na stolu je stala dosta veljika železom okovana kišta. »Ovo je vaš dar!» — veli amerikanec Bermančevim »vi ste toliko dobra i ljubavi mojoj materj izkazali, da vam

ri na Posavec Istvana čunu prek Mure su hoteli jesu peljati Preksavec Jakob, Ignatz Mihaly i Bogdan Janos koritarski cigani. Svi četiri su vu pijanim položaju bili i tak zlo su kormanili, da se čun na sredji Mure prevrnu i vu čunu sedeći vsi su vu vodu spokapali. Preksavci se jesu vendar oslobodili, nego Bogdan Janoša je voda odneslo. Mrtvo njegovo telo još do sada nisu mogući bili najti.

Živući pod zemljom.

Iz Biharvarmedjinske Vašad zvane obćine javi pismovnik: Mlajsi Veljak Imre vašadijski poljodjelavec na svoje hiže dvoru je zdenca kopal. Ove dneve pred poldnevom gliboki zdenčni jami je posluval, kad se prhka zemlja vruhnula i za kopala je hižnoga gospodara, medjutim iz zevsema vrušene zdenčne jame vre samo njegovo mrtvo telo došlo je naprvu. Žandari podigli su izragu radi toga, da zbog pripečene nesreće jeli ne terši koga odgovorljivost. Od pripeče nesreće po telefonu javili su nagyvaradiiskomu fiskaliatu takaj.

Dijemantni muž.

Vu Hercegszantó je nekakva zabava bila, na kojoj Kalocsanyi Janoša vdovica zgubila je pet komadov dijemantov. Zgublene drage kamene našel je Prodan Martin i predal je svojemu bratu Prodan Adamu njegova žena iz Velin Barbarom otišla je vu Zombor i tamo hoteli su prodati drago cenjeno blago. Redarom medjutim se čudno videlo, da takvi jedni prosti muži takve draženjenosti moreju imati na izkazanje je nje pozvalo, na kaj ovi valovali jesu, da su dijemante našli bili zomboriisko redarstvo je vzelo od njih dragulje i javilo je nje pri bajaiskom sudu.

Veliki ogenj vu Győru.

Vu Győru na bregu Dunaja stojeći magazin, kak odonut telegrafiraju ove dneve pred poldnevom je zgorel. Ogenj vjutro okolo četrite vure je žižel van i za kratko vreme uništil je krova i naj gornješu kondinaciju. Akoprem vsi varaški ognjobranci i šest kompanije soldatov vse su vćinili da oslobodju množina nuter bivajućega žitka

nemogn sve naplatiti, ali barem dobru volju hoću pokazati.

On je hotel kištu sad odpreti, ali Bermančevi su priskočili te su klešti, svedri i dletami imali dosta posla, dok je tu odprta stala. — Kad je iz kište na svietlo došlo ono, kaj je unutra bilo, odskočili su Bermančevi od stola te su odprtemi usi za bezeknutu na poredane po stolu iz kište stvari gledali. Tu je bil verklec on isti verklec na kojemu je verklečar prekjucer u njihovom dvorcu igral, — polag je ležala siedo baroka, siedo brada i poderani stari škriljak — sve onakovo. kakovo je verklečar prekjucer na sebi imal. I sad im je bilo jasno, da prekjucerašnji mužikaš nije nitko drugi bil, već poleg stojeći amerikanac, bogati vrtič iz Cincinnati, koji ih je na njihovo zlo postupanje sa materom njegovom, dovoljno sprobal. Ono drugo kaj će dojt, su slutili. I došlo je, kak su slutili, glede njegove matere i njihov samih, em je vlastitimi očmi videl njihovo postupanje sa materom mu. Njemu je nieki prijatelj u Americi pisal, kako njegovi arendatori i daljnji rodjaci s njegovom materom postupaju. On se je hotel o istinitosti prijavitelja osobno

barem jednu stran i mašine, nego vse je badava bilo. Dve sto trideset vagonov ječmena bilo je vu magazinu i ves je zgorel. Kvara do pol milliuna korun. Magazina direktor to misli, da je negdo samohotice vužgal vnoči vu magazinu — nikoga ni bilo, po dnevu med tamo poslujućemi težaki ni jedan ne puši duhana i pred onim kak je ogenj nastal, još za svetla ostavili su delo težaki, ovo posvedočuje direktora ova okolnost, da magazina jedna vrata je negdo spotr, da bi bil mogel vu magazin dojt, vjerojatno da je on vužgal. Izragu vu ovim pravcu takaj su već podigli. Magazin je jedne kompanije lastovitost bil, kojega pred tim toga dali su podignuti. Kvar bude nadomešćeni, jerbo magazin je do pol milliuna korun bil assekulirani.

Nazarenuški soldati.

Nazarenuških soldatov slepo verojućemu fanatizmu nikak nemre kraj biti. Ovak iz Szegedinr javiju da tamošnjem pri II honvedskog kotara sudu obdržavajući pravdenoga stola vojni sud Cservenak István trpka Pál, Vračarics Vitaljoš szabadkaiskog 6. honvedskog pešičkog regimenta nazarenuške vere proste soldate kajti pušku i sablju vu ruke nisu hoteli prijeti, da pače na zapoved njihovih officirov naredbe takaj ni, vsakoga na dve ljetnu vuzu i na post su nje odsudili. —

Samoubojni čičmar.

Iz Saáp obćine javi pismovnik, da stareši Fülöp Mihály sad ni davno se oženil i odselil se od svojega otca njegove hiže. Starec se ni mogel privćiti k samoći i po takvim dneve je pri sinu, noći pako je vu oštariji spunjavaj. Po takvim je mestriju zameralil i na nika došel. Ove dneve je takaj k svojemu sinu išel, gde medjutim nikoga ni našel doma. To priliku je na to hasnval, da se poleg obloka na jednu žnuru obesil. Mrtvo telo domaćina prama poldnevu je spazila, odmah su odrezali i na življenje počeli gibati, ali badava

Okradjeni svećenik.

Tóth Gyula hajduböszömenyiiski zleženik, bukareski reformatuški svećenik je di-

osvedočiti — bogat je bil dosta k tomu — te je došel u osobi iz Amerike. On se je u istinu osvedočil i zalibože još o gorjem nego je mislil.

Tri godine poslie toga, sedela je starica na svojem navadnom miestu kraj komena — arendatorom i bližnjim rodjakom već niti tora nit glasa na dvorcu, — Petar Vrtič, čiji je već od prije bil dvorac, a sada stanovnik istoga, sedel je kraj svoje drage majkice te je za ruku nježno držal Treziku svoju sadanju zakonsku ženu. Pod njihovemi nogami na zemlji se je igral liepi dvogodišnji dečec sa srebrnom okovanim verlecem. Njegova ručica već je bila dosta jaka za verklec obraćati, a oni su slušali verlecovu ariu:

Pol noći je, misli spat nemogu
Slavulj plače na oknu sried vuze,
U srcdu mi budi žalost mnogu
A na oči mami gorke suze.

Em. Kollay.

mo došel vu Debrecin na pohadjanje svoje rodbine. Ob poldanasni jedenajseti vuri došel je iz cugom i vu jednu oštariju se na stanil. Ovdj popodne do pete vure je bil. Kad je platiti hotel, nepovolnen nenad ga do segel. Njegov bugijelar, koj iz važnemi pismami i 220 korun gotovi penezi bil je obteršen je izniknul. Okradjeni svećenik železne ceste na njenim redarstvu je tužbu vćinil, traženje sada teče.

Svadljivci cigani.

Veliku smutnju načiuili jesu oktobra 10 dneva na sigetvarskem kolodvoru dva erdeljski tepihe prodavajući cigani. Najmre prama Kapošvaru pred poldnevom ob 11 vuri iz idućem vlakom je jako vnoگو putnikov putovalo, zbog česa jedna gospa žensku kupeju je prosila. Kovács János kalauz je za dosta vćinil prošnji njeni, nego kad su ovo videli dva tepihe prodavajući cigani, po po imenu Majlat Lajoš i Majlat Matej, oni su takaj bili išli nuter. Kalauz je van gonil nje, neg nisu ga hoteli bogati, da pače svaditi se počeli jesu. Onda se Zucsek Frigyes železne ceste činovnik popašči tamo, da prepreči svadljivost, nego koma da stupi nuter vu kupeju Majlat Lajos ga dvakrat plusne.

— Činovnik je onda Böhm István slugu poslal na pomoć kalauzu, nego njega su takaj doli htili Majlati cigani i počeli su ga daviti. Habian István železne ceste težak je nje ipak bil preobladal. Jedan putnik se na tuliko bil razsrdil, da je Majlat Lajoša tak po glavi vudril s batinom da ga taki krv oblejala. Iz vlaka van iztirane cigane su žandari prijeti i pri njih nadjenimu 1320 korun penezi skupa predali su sigetvarski kotarski sudćiji, gde su podigli proti njim izragu.

Pojel je jednu celu ovcu.

Loda Istvan sluga se jako srdil na svojega gospodara na Balogh Istvan vlastelna, koj kak, on veli vu onem vremenu dok je pri njem vu službi bil, višekrat ga kvarnogā vćinil. Zato već se davna odlučil nato, kad bude priliku imel, zadovolšćinu si pribavi sebi. Ove dneve je sam bil na pustari i ovak mu je prilika bila svoje osvjeti zadosta vćiniti. Na njega izručene ovce je vu ovčamicu stiral i zebrał si je iz med njih jednu, koja je najbolje pri mesi bila, zakole, speče na raznju i celu potroši. Njenu kožu je na vulični vrat sohu pribije i onda se špriča od pustare. Doklam je gospodar dimo došel, on je već negde daleku hodil. Zanimljivo pripečenja glas, je takaj i na redarstvo bil došel, ar dobroga apetita imajućega slugu kaštigati prosi njegov gospodar.

Prevzetno zbudjavanje.

Mati Matyaš muračanski stanovnik je mirno spaval vu stali Samo onda se prebudil, kad je po čutil, da mu netko njegovo vuho reže. Taj isti je Tiszai Mihaly bil, iz kojim Mati vu neprijateljstvo bijaše ovak je hotel Matija za falingastoga vćiniti.

Žrebcev pregledanje.

Vu čakovečkim kotaru, koji imaju svoje lastovite žrebce, jesensko pregledanje novembra 11 dneva ob 9 vuri vu Čakovcu se bude obdržavalo. Jako pametno vćiniju, takovi gospodari, ako za povanje prikladne svoje žrebce vu rečenom dnevu doženeju nuter, ar kesnije pregledanje sa velikemi stroški hodi.

Gabona árak. — Ciena zítka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.60 —
Rozs	Hz	11.60 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	12.60 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.40 —
Fekér bab uj	Grah belí	24.00 —
Sárga » »	» zúti	18.80 —
Vegyes » »	» zméšan	18.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	24.00 —
Lenmag	Len	16.00 —
Tökmag	Koščice	23.80 —
Bükköny	Grahorka	14.40 —

Az 1904. évi St. Louis-i világiállításon a legnagyobb kitüntetéssel a „**GRAND PRIX**“-el kitüntetve.

Csak a mellékelt kép szerinti
GLOBUS tisztító kivonatot
kérjünk, mert sok értéktelen utáncat van.

Egyedüli gyárosok:

fritz Schulz jun. Akt. Ges. Eger és Leipzig.

Margitai József
Horvát nyelvtan

iskolai és magánhasználatra

Ára kötve: 3 korona.

Margitai József

Horvát-magyar és magyar-horvát

Zsebszótár új bővített kiadás

Ára kötve: 3 korona.

Kapható: **FISCHEL FÜLÖP**

könyvkereskedésében

Nagykanizsán és Csáktornyan.

PERLAKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG PERLAKON.

A Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Perlakon felhívja azon részvényeseit, kik az általuk a részvényaláíráskor jegyzett részvények után a teljes befizetést mindaddig nem eszközölték, — hogy a részvénytőke hátralékot jelen felhívásnak a »Muraköz« c. lapban történt harmadszori közzétételétől számított **négy hét alatt a f. évi január 1-től** számított 5% kamatokkal együtt okvetlenül fizessék be a társaság pénztárába, — mert ezen idő elmúltával az igazgatóság az alapszabályok 7 §-a értelmében a már teljesített befizetést elvesztettnek a részvényt érvénytelennek fogja nyilvánítani.

Perlak, 1905. október 26-án.

537 1—3

Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Perlakon.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája Csáktornyan.

A legújabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

u. m.: névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat
röpiratokat, műveket stb.

bármely nyelven és kivitelben
a legjutányosabb árak mellett.

Szőlőoltvány eladás.

A ki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Szerb-Csanádon (Torontálm.), a hol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlőveszők, nemkülömben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. — Szőlőültetésnek külön e célra választott fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. — A számos elismerő-levél közül itten csak egy: Tek. Vityé Miklós urnak, Szerb-Csanád. A nekem szállított 2000 drb. I. minőségű gyökeres oltvány 14—15 drbig mind megfogamzott s így azokat mindenkinek a legjobban fogom ajánlani. Már ez idén, t. i. az első évben 3/4—4 m. hajtást hoztak, mely körülmény általános fellőnést keltett. Biztosítom, hogy szükségletemet mindig Önnel fogom fedezni. — Szívvelyes üdvözzellettel Kunszt Sebő, Egres.

— Szívvelyes üdvözzellettel Kunszt Sebő, Egres.

Egyszeri átsimítás Schicht-szappannal

(„Szarvas” vagy „kulcs”-szappan)

pótól

kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

T. C.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő- és előleg-üzletének tizenegyedik csoportját 1906. január 3-án az eddig szokásos feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után hetenkint 1 korona fizetendő
2. A befizetések 208 hétre terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 208 koronával befizetett részlet után a 208 hét lefolytával 230 koronát fizet vissza.
4. Az eképpen 22 koronát kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.
5. A kamatot terhelő adó közvetlen a takarékpénztár által fog megfizettetni.
6. Minden részlet után az egész összeg, vagyis 230 korona előleg adatik.
7. Jogában áll a kölcsönvevőnek felvett előlegét mindenkor visszafizetni, mely esetben a további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik.
8. Alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg-üzletünkbeni résztvevők egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak, ezen üzlet egy a részt- mint kölcsönvevőknek igen ajánlható.

A vidéki befizetők kényelmére a heti befizetés a magyar kir. postatakarékpénztár utján is eszközölhető, a befizetési lapokat díjmentesen küldjük be.

Kérjük azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, azt szóbelileg vagy levélben velünk közölni.

Csáktornyan, 1905. október havában.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

536 1—3

Globin

a legjobb és legfinomabb czipőlisztifoszer

4192 Ér. aug 7-én.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Embreus István muravid lakos végrehajthatónak Dobrauszkai János katori lakos elleni vjhajtási ügyében 44 K. tőke, ennek 1902 évi január 28-tól járó 5% kamatai 36 K. 50 f. eddigi. 17 K. árverés kérvényi költség (melyből leszámítandó lesz a már fizetett 56 kor.) behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő Kotor községi 18 sztjkyben A 1 793, 117, 2325, 232, 2576, 2579, 4360 és 28/a husz. alatt felvett ingatlanoknak Dobrauszkai Jánost illető 5/8 része együttesen 955 K. és a katori 2136 sztjkybnbn foglalt 3789 hrsz ingatlan az 1881 évi 60 tc. 156 §-a alapján egészben 189 K. kikiáltási árban, mint becsárban az

1905. évi november hó 11-én délelőtt 10 órakor

Kotor községhezánál dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10%-át bantpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1905. aug 21-én. 535

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik **Fischel F. (Strausz Sándor)** könyvnyomdájában Csáktornyan.

3796

905.

Hirdetmény.

Csáktornya nagyközség tulajdonát képező Csáktornya nagyközség központján fekvő beltelek a reá épült 1. népsorszámu

emeletes bérház és melléképületei

Csáktornya nagyközség háza tanácstermében nyilvános árverés utján folyó évi november hó 27-én délután 3 órakor eladatnak.

Kikiáltási ár 30.000 korona.

Egyéb feltételek a község háza 1. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők vagy kívánatra megküldhetők.

Kelt Csáktornyan, 1905. évi október hó 26-án.

534 1—1

AZ ELŐLJÁRÓSÁG.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.